

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 8 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

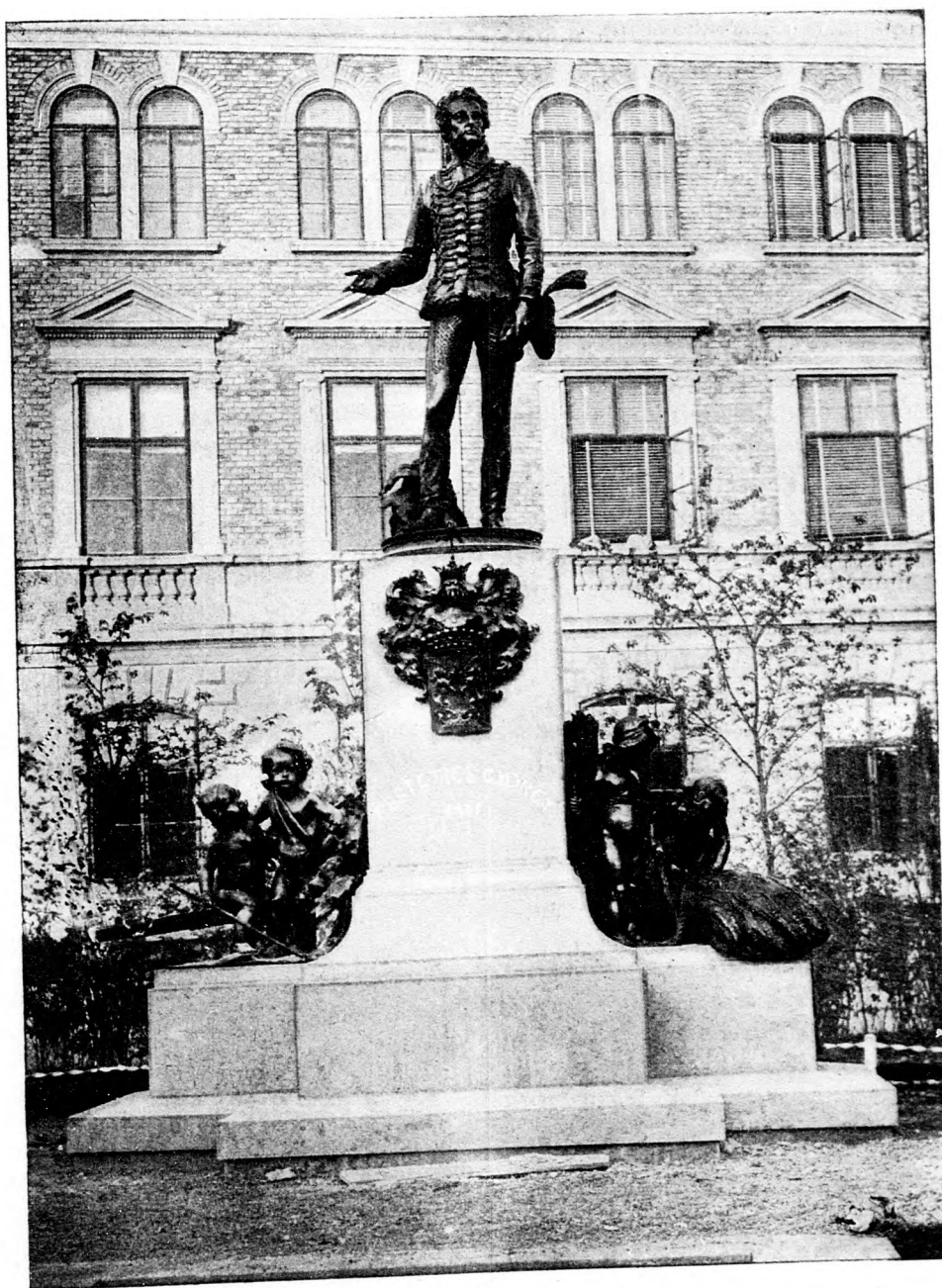
Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Festetics György szobra Keszthelyen.

A Festetics-szobor fölavatása.

Az első magyar gazdasági iskola alapítója emlékére ércszobrot állított a múlt vasárnap a magyar gazdaközönség.

Tolnai *Festetics* György gróf, az anyagi javakkal bőségesen megáldott magyar főúr, aki a katonai pályán élve, látta, hogy a magyar föld és annak művelője sorsával, boldogulásával mily édeskeveset törődnek azok, akiknek kellene, elbusulta magát s odahagyta a katonai pályát, lement keszthelyi birtokára szántani-vetni. Főképpen pedig az bántotta a derék katona-grófot, hogy a *magyar ezredeknél magyar vezényszót akart* és ezt nem sikerült kivinnie. Sajnos, ez még a mai napig sem változott meg, németül ordítanak a magyar fiu fülébe, idegen szóra ránt kardot a magyar huszár. Ezek miatt hagyta el szép és fényes katonai állását *Festetics* György gróf. Otthonában pedig látta a magyar elmaradottságát a külföldi országoktól, pedig a természettől bőséggel megáldott ez a véráztatta magyar föld; igazi kincsesbánya, csak meg kell adni a módokat, a szakértelmet ennek a népnek, hogy kihasználja.

A keszthelyi gróf saját költségén állított fel Keszthelyen egy gazdasági iskolát, melybe ugy kellett eleinte fogni a tanulókat, de később a tanult, szakképzett gazdák raját bocsájtotta ki ez az iskola, úgy, hogy akik a nemes grófot eleinte kinevették, azok rakták lábai elé az elismerés koszoruját.

Magyar virágzó mezőgazdaságunk alapköveit ebben az iskolában rakták le.

S most, amikor a földművelési miniszter kezdesére a magyar gazdaközönség az első gazdasági iskolának alapítójának ércszobrot emel, önmagát és gazdasági művelődését dicséri, midőn az alapvető munka érdemes előharczosa emlékét nem hagyja elfeledni, hanem ércben örökítette meg.

A keszthelyi *Festetics*-szobor leleplezési ünnepélyéről az alábbi tudósításunk számol be:

A kies balatoni városban diszes ünnepély folyt le a múlt vasárnap. Európa első magasabb fokú gazdasági iskolája megalapítójának leplezték le bronz szobrát.

E szoboralkotásnak a története az, hogy négy évvel ezelőtt, a mikor a keszthelyi gazdasági iskola növendékeit a régi, bizony a nagy idő mostohaságai által kissé már megviselt házból átköltöztették a diszesebb, tágasabb új otthonba, Magyarország földművelésügyi minisztere szobrot kívánt annak a jelesnek, a ki az első modern gazda volt Magyarországon. Kívánságának fogamatot és súlyt adott ezer koronányi adományával. A második ezer koronás adományt az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* ajánlotta föl. A szobor anyagi alapja ez a két adomány volt, ehhez adták a magyar gazdák filléreiket. Öt évig folyt a gyűjtés, míg egybegyűlt a költség, melyen *Lukácsy* Lajos tehetséges szobrászművész elkészítette a szobrot.

Az emlék fölavatására utolsó és örvendetes koronázásunk harminczötödik évfordulóját tüzték ki, A vendéglátó gazda, *Festetics* György dédunokája, *Festetics* Tassziló gróf, az ünnepség előtt napokkal családjával Bécsből Keszthelyre érkezett. Egy nappal korábban jött az ünnepre nagy és fényes kísérettel *Darányi* miniszter is: Siófoktól Keszthelyig gőzhajón. Keszthelyen *Festetics* Tassziló gróf várta s ő fogadta vendégül keszthelyi mesés kastélyába. Az ünneplők zöme csak a fölavatás napján, déltájban érkezett meg s rövid félórával utóbb megtörtént a fölavatás igen nagyszerű keretben. A szobortól balra néhány lépésnyi távolságban: *Darányi* minisztert, *Dessewffy* Aurél grófot, *Festetics* Tassziló grófot és családját nagyszerű sátor várta. A térséget kordon fogta körül, azon belül, az emlékekkel szemközt állott Keszthely tanuló ifjúsága, jobbra és balra küldöttségek és meghívott vendégek, köztük sűrűn a prémontrei kanonokok. Eljött dédnagybátyja emlékének hódolni *Széchenyi* Béla gróf, koronaőr is.

Dessewffy Aurél, a szoborbizottság elnöke mondott lelkes beszédet *Festetics* Györgyről és érdemeiről, a melyekért emléket állítottak neki azon a helyen, a hol áldásos és példás életének nagyobb részét töltötte, a hol regenerálta a magyar mezőgazdaságot s a hol örök pihenőre hajtotta fejét. *Darányi* miniszter is fölavató beszédében *Festetics* Györgyöt, a Georgikon megteremtőjét dicsőítette több okból. Nemesak az újítót ünnepelte, a ki olyan iskolát emelt egy századdal ezelőtt, a minővel akkor a nálunk szerencsésebb külföld sem dicsekedhetett, de főként azért dicsőítette, mert a jobbagyság fölszabadítása előtt félszázaddal becsületet szerzett a szántóvető parasztnak azzal, hogy vendégével, *József* nádorral szántatott s a királyi töből sarjadt szántóvető ökreit ő maga hajtotta. Ekkor a miniszter intésére a szoborról lehullott a takarólepel és előttünk állott a XVIII. század utolsó évtizedének köntöskében *Festetics* György gróf.

A szoboralak köntöse magyaros prémes dolmány és sujtásos magyar nadrág. Arcza beretvált, feje födetlen. Kócsagos kalpagját balkezában tartja, jobbájjal mintha mutatna, vagy intene valamerre. Az alak lábainál kétfelől két idill van ércbe faragva. Balról két pufók, mosolygós gyermek arat, egy kévét már megkötöttek, a másikat épp most köti az egyik gyermek, míg társa sarlóval a kezében erőlködését nézi. A másik idill, jobbról, ismét két gyermek, az egyik ekén ül, a másik magot hint a barázdákba. A szobrot fölavató minisztert s a szobor alkotóját egyaránt hosszan és lelkesen éljeneztek.

Ezután a szobor lábaihoz egész halom koszorut raktak, pompás, tarka virágokból, drága, sokszínű szalagokkal. A fölavató ünnep az ifjúság vegyes kórusának *Himnusz*-ával záródott.

Délután két óra tájban a Balaton partján, a Hullámfogadóban lakomára gyűltek az ünneplők. Az első pohárköszöntőt *Darányi* mondta királyunkra. *Festetics* György dicsősége napján arról emlékezett, hogy hány nagy veszteségünk volt csak néhány évtized lefolyása alatt is. Elköltözött tőlünk *Deák* Ferencz, *Andrássy* Gyula s jóformán csak királyunk él azok közül, a kik az új, áldásos érárt megteremtették. Királyunk hosszú életére és örök dicsőségére üritette poharát. *Dessewffy* Aurél *Darányit*, *Festetics* Tassziló *Darányit* és *Dessewffyt*, *Jankovich* László gróf *Festetics* Tasszilót, köszöntötte föl. A lélekemelő szép ünnep ezzel véget ért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A magyar országgyűlés a hosszú pünkösdi szünet után június 10-ikén, *kedden* megkezdte ismét tanácskozásait. A képviselők közül sokan jöttek el, mert hát mindenki tudni akarta, hogy mi igaz abból a hírből, hogy *Széll Kálmán* miniszterelnök elvesztette volna a király bizodalját s így megbukott, azért mert a gazdasági kiegyezés dolgában, a magyar zsrírból, pénzből, már nem akar többet engedni az osztráknak. *Széll Kálmán* kormányelnök vasárnap csakugyan Bécsben járt, hol hosszabban tanácskozott az osztrák miniszterelnökkel, a ravasz *Körberrel*, a király meg két óráig kihallgatáson fogadta, de meggyezés nem jött létre, mert hát az ma a felfogás az országgyűlésen ellenzéknél, kormánypártnál egyaránt:

— Egy szalmaszálat sem engedünk tovább az osztrák sógornak, ugyis eléggé kiszitta már a vérünket. *Széll Kálmán* a keddi ülésen nevetve mondá képviselőknek és újságíróknak:

— Az arczomról akarjátok leolvasni, hogy bukom-e vagy nem. Akkor volnék igazán vidám, ha mennem lehetne.

Ebből a politikusok azt magyarázták, hogy mégis komoly baj van, melyből a kormányelnök is szabadulni szeretne. Ezen az ülésen különben szóba került *Horváth Gyula* függetlenségi képviselő megsértett mentelmi esete is. *Horváth* képviselőt ugyanis a szolnoki választás alkalmával *Gyökér* választási elnök esendőrökkel kísértette ki a választási helyiségből. *Horváth* ebben képviselői jogának megsértését látta s azt bejelentette a képviselőháznak, mely azonban nem látott az esetben sértést s így beszűntette a további eljárást. Ezután a katonatiszteknek adóleengedést, Sopron városának pedig házadómentességet szavaztak meg.

A szerdai ülés változatos volt. Mindjárt a napirend előtt felszólalt *Nessi Pál*, hogy a kérvényi bizottság nem tart ülést, nem teljesíti kötelességét, pedig az ország polgárai százainak kérvénye fekszik előtte. Erre kimondották, hogy a kérvényi bizottságnak muszáj tárgyalnia. Egy kis nyári vihart idézett elő a mentelmi bizottságnak az a javaslata, hogy a képviselőház ne lásson mentelmi sérelmet abban, hogy *Kubik Béla* és *Rátkay László* képviselőket nem eresztették be a hadügyi albizottság tárgyalásaira. Ehhez a kérdéshez hozzászóltak *Olay Lajos*, *Pichler Győző* és *Széll Kálmán* miniszterelnök, mire a mentelmi bizottság javaslatát fogadták el. Ezután következett a miniszterelnök válasza egy sereg interpellációra, melyek között általános megnyugvást keltett a kormányelnök kijelentései közül, hogy a fővárosban ő is ellene van a német zengerájok szaporodásának, továbbá, hogy *Kossuth Lajos* siremléke után annak emlékszóbra is felállítatik, valamint a szabadságharcz-szóbra is. Nagyjelentőségű volt *Széll* miniszterelnöknek *Szederkényi Nándor* interpelláció-

jára adott azon válasza is, hogy a magyar bortermelést annyira megkárosító, tönkretévő olasz borvám-kedvezményt el fogják törölni. Ez ismét a magyar agrariusok s az Országos Magyar Gazdasági Egyesület győzelme. Szóba került még a budavári Szent-György-tér rendezése. Ide jön a megdicsőült Erzsébet királynéknak szobra s ezt a teret egészében a szobor nagy arányához rendezik. Minden párt részéről zajos helyesléssel találkozott a miniszterelnöknek azon kijelentése, hogy az, miszerint a kolozsvári 51. gyalogezred lobogóján a magyar ezimer az osztrák kétféjű sasba van bekebelezve, ellenkezik alkotmányos helyzetünkkel. Az ülés végén *Benedek János* interpellált a margittai választási visszaélések dolgában, amire *Széll Kálmán* miniszterelnök azonnal válaszolt, kijelentve, hogy a közigazgatási hatóságok részéről semmiféle választási visszaélést el nem fog tűrni.

Az országos bizottságból.

A közözügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság a héten is folytatta tanácskozásait, melyeken az ellenzéki tagok gróf *Zichy János*, *Okolicsányi László* támadták az új ágyuk költségeit s az országgyűlés jogának kijátszását látták abban, hogy a katonaság létszámát felemelik. Ezzel szemben *Hieronymi Károly* és gróf *Tisza István* szinte egymást licitálták tul, hogy minél többet szavazhassanak meg a hadügyminiszternek, sőt gróf *Tisza István* — aki nagyon szeretne miniszter lenni — azt is mondta, hogy mindent meg kell adni a hadügyminiszternek, amit csak kér s ezt a polgárság zsebin kell megtakarítani.

A szerdai tanácskozáson *Holló Lajos* határozati javaslatot nyújtott be, melyben követelte, hogy hozzák be a két évi katonai szolgálati időt, a katonaságnál magyar legyen a vezényszó s magyar nemzeti lobogó az ezredzászló. Természetes, hogy a magyarul egy kukkot sem tudó hadügyminiszter a jogos magyar követeléseket nem fogadta el.

A csütörtöki ülésen megszavazták az egész hadügyi költségvetést. *Papp Géza* kormánypárti képviselő akkor jól odamondta a közös hadügyminiszternek, hogy a magyar fiukból azért sem lehetnek katonatisztek, mert magyar pénzen Ausztriában álltanak katonatisztképző-iskolát s még azt a gonoszságot is elkövetik, hogy a fölvételi vizsgálatokon lehetlenné teszik a magyar fiuk fölvételét. A hadügyminisztert *Männich Aurél*, ez a mindent megszavazó kormánypárti képviselő védelmezte.

A magyar országos bizottság e héten, június 10-ikén fejezte be tárgyalásait s a delegátusok azzal a nyugodt öntudattal oszlottak szét, hogy mindent megszavaztak, amit csak kértek tőlük s kiáltották lelkesülten: Eljen a király!

Az impregnált takarmányrépamagvak

a legnagyobb csiraképeséggel birnak és a legbiztosabb termést adják.

Kaphatók csakis:

MAUTHNER ÖDÖN

császári és királyi udvari magkereskedésében
BUDAPESTEN.

A kurtavasat eltörlik.

— Az osztrák országos bizottság határozata. —

Az osztrákok országos bizottságában (delegáció) leszavazták szombaton Krieghammer hadügyminisztert. Előbb nagyban védte a hadügyminiszter ur az ármádia ősi rendszerét s a *kurtavasra*, a *bílicselésre*, a *kikötés borzalmaira csak az volt a megjegyzésre, hogy nem hal bele senki*, — de aztán épen ebben szavazták le. Kimondták határozatul, utasításba adták neki, hogy vége legyen ennek a középkorból ittrekedt kinzásnak, muljon el végre a katonai kinzások ideje.

A felvilágosodottság szabad levegője éri a hadsereget. S ha érte már ezzel, nehogy elzárják előle. Meglepetés volt a határozat, de döntő erejét vissza nem szoríthatják s hisszük, reméljük, kívánjuk, hogy a megvalósulása nem késik soká.

Mult héten is két katona öngyilkosságáról adtak tudósítást Aradról, akik a szemtelen bánásmód miatt, mint önérzetes fiuk inkább a halálba menekültek. Ideje volt sok ezer ilyen eset után; azt a katonai önkényt megtörni és az ujjabbkor emberséges elbánási módját a vaskalapos katonasághoz is bevinni. Végre is, ha haladunk mindenben, a katonaságnál szintén ujtásokra van szükség, melyek a derék fiukat az eddigi embertelen elbánástól, kikötés, kurtavas és efféléktől megvédelmezzék. A magyar országos bizottság tagjai között is általános meglepedést keltett ez az új hír és remélhetőleg nálunk még erélyesebben fellépnek a katonai kegyetlenkedések eltörlése érdekében s rövidesen a megvalósítás útjára viszik ezt a régen óhajtott ügyet a hadseregnél, hol a magyar fiuk mindenkor sokat szenvednek — legtöbbször igazságtalanul.

A burok szabadságáért halt magyar gróf.

Azon számos lelkes honfiaink közé tartozott gróf Wass Pál is, akik lementek Dél-Afrikába, harezolni a burok ügyéért. Most az a megrendítő hír érkezett róla, hogy szabadságszeretetének áldozatul esett; gróf Wass Pált, gróf Wass Bélának, a nagyikládi kerület orsz. képviselőjének a fiát, az angolok agyonlőtték.

Gróf Wass Pál a párizsi tudományos egyetemen a jogi pályára készült és a francia fővárosban való tartózkodásának ideje alatt sűrűn levelezett édesatyjával. Egyszer aztán gróf Wass Béla, körülbelül tizennégy nap előtt, táviratot kapott fiától — Dél-Afrikából, melyben a fiatal gróf közölte édesatyjával, hogy távozott Párizsból és több társával Dél-Afrikába ment, hogy a burok szolgálatába álljon. E táviratot néhány nap mulva követte egy másik, az angol hadügyminiszter távirata, mely lesújtó hirt hozott gróf Wass Bélának. A táviratban a hadügyminiszter közölte a gróffal, hogy fiát Dél-Afrikában a harezoló angolok agyonlőtték. A fiatal mágnás négy társával Afrikába érve, az angolok hadvonalán akart keresztül jutni a burok táborába. Az angol előőrsök kémkedő harezosokat sejtve a feléjük közeledő alakokban, a gyanus csapatra rátüzeltek és egy lövés gróf Wass Pált találta halálosan.

Az új müegyetem terve.

Ismét nemzeti tudományos haladásunk egy újabb templomának építéséről számolhatunk be. És ezt a tudósítás ezerszer szívesebben hozzuk, mint az ágyukra költött milliókat. Szívesebben irunk erről; mert míg az ágyuk az emberiség gyilkolására vannak, addig a müegyetem az emberiség művelődésére, haladására gyümölcsözteti a bele fektetett milliókat.

Az új müegyetet a Lágymányoson építik fel. Az építkezés költségeiről szóló törvényjavaslat szerint, amelyet Wlassics miniszter benyújtott a képviselőháznak, a müegyetem czéljaira 27 ezer négyszögöl telket vásároltak össze s az építés költségeit 12 millió koronában szabták meg, amelyet a pénzügyminiszter 10 millióra szállított le. Egyelőre 18 ezer négyszögöllet építenek be. A területen 12 épületet emelnek:

1. A főépület, melyben az intézet hivatalos helyiségein kívül a matematika, a mérnöki, gépészmérnöki, valamint a természettudományi szakok nyerne elhelyezést.
2. Az építésszak elhelyezésére szolgáló külön szárny.
3. Az intézetben szükségképp elhelyezendő hivatalnoki lakásokat magában foglaló szárnyépület.
4. Az elsőéves hallgatók pavillonja.
5. A vegyészeti pavillon.
6. A geodéziai pavillon.
7. A könyvtár és olvasóterem épülete.
8. Ifjúsági egyesületek, mensa stb. elhelyezésére szánt épület.
9. A fizika és elektrotechnikai épület.
10. Gépműhely, mezőgazdasági géptan mechanikai laboratórium.
11. Anyagkísérleti állomás pavillonja.
12. Gépház.

Az építkezési munkálatokat még 1902. évben megkezdik. A József-müegyetem felépítése legkésőbb 1911 végeig befejezendő és a felmerülő költséget 1903. évtől évenként a közoktatásügyi tárca beruházásai között kell elszámolni.

Nemzetiségi küzdelem. Érdekes nemzetiségi küzdelem indult meg Csehországban most a nyár elején a híres cseh fürdők miatt. A csehek végre észrevették, hogy a tisztán cseh nemzetiségi területen a négy leghíresebb fürdő: Franzensbad, Marienbad, Karlsbad és Krummau tiszta német fészek. Mozgalmat indítottak tehát, hogy a fontos helyeket a cseh nemzetiségnek visszaszerezésük. A mozgalom vezetői *Zatisi* czímmel külön lapot is alapítottak, a melyből megtudhatjuk, hogy mit akarnak. E szerint a jó cseh hazafinak (figyeljünk csak, magyarok, hát ha mi is tanulhatunk valamit) nemesak télen, de nyáron is jó hazafinak kell lennie. Csehország területén minden fürdő legyen a cseheké; a vagyonos emberek mind csak cseh fürdőbe menjenek, sőt ne sajnálják tőkájukat is értékesíteni a cseh fürdők üzleti vállalataiban. S nemesak otthon kell küzdeni a germánok ellen, hanem minden földön, a mely nem a germánoké. A csehek lakta vidéken ne legyen sehol egy talpalattnyi föld, a melyen nem láthatná az idegen, hogy cseh földön jár; a villák homlokzatára és kapuira cseh neveket és föliratokat kell írni, cseh zászló lengjen rajta s minden fürdőnek legyen olyan leírása, a melyből az idegen megtanulhatja, hogy cseh földön van s hogy cseh meg osztrák az nem mindegy. Érdekes, hogy a cseh mozgalomnak legbuzgóbb hivei a fürdők cseh orvosai, a kiknek természetesen legnagyobb befolyásuk van a fürdők közönségére s a kik legtöbb hasznot is várhatnak a mozgalomtól.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A fogyasztási szövetkezetek ellen.

Az utóbbi időben ugyancsak rá járt a rud a fogyasztási szövetkezetekre. Megemlékeztünk mi is arról, hogy a kereskedelmi kamarák mily dühösen rontottak neki a szövetkezetek immár megerősödött bástyájának, legutóbb pedig Aradon tartottak a kereskedők népgyűlést, (a nép persze hiányzott a gyűlésről) és ott megegyeztek abban, hogy a fogyasztási szövetkezeteket el kell törölni a föld színéről.

A botnak természetesen két vége van. Ha tisztán a kereskedőkön mulnék a szövetkezetek sorsa, akkor bizony kétség kívül egy se maradna a föld színén, de hát a szövetkezetek létjogosultsága sokkal inkább be van igazolva, semhogy azokat egy csomó nagyhangu trombitálás tönkretelhetné. A nép ragaszkodik hozzájuk. Erkölesi és anyagi előnyük kétségtelen beigazolást nyert.

A kereskedelemnek nem ártanak, sőt használnak, amennyiben megtisztítják azt minden szennyestől.

Nem is bántja a szövetkezeteket más, mint az, akinek egyszer a tyukszemére taposott. Akik érzik, hogy a szövetkezetek egészséges versenye bevágja az utját minden csalásnak, visszaélésnek.

Folyó hó 12-én ül össze a Hangya kötelékéhez tartozó szövetkezetek kongresszusa, amelynek ezuttal nem lesz más tárgya, mint a szövetkezetek anyagi és erkölesi hasznára vonatkozó adatoknak a feltárása.

A vidéki szövetkezetek vezetői előadják tapasztalataikat. Bizonyosan nem fognak olesó dicséneket zengeni, hanem nyíltan feltárják, hogy munkálkodik egy szövetkezet. Feltárják a hiányokat is, jót, rosszat egyformán. Nem is tudjuk előre, mi lesz a kongresszus eredménye, úgy lehet, hogy itt is azt mondják ki, hogy szövetkezetekre nincs szükség.

Mi azonban már most annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy erről szó se lehet. A fogyasztási szövetkezetek össze vannak forrva a magyar nép józanabb rétegeivel, tapasztaltuk mi is sok helyütt, hogy egy földnépe inkább a fejét töreti be mintsem szövetkezetét bántani hagyja.

Ez igaz.

A tojásértékesítés szövetkezeti uton mind nagyobb mértéket ölt és mind nagyobb lesz kivitelnk. A mult évben már 34 millió koronát vettünk be tojásokért. Előttünk lehet a dánok példája, kiknél eleinte

szintén nagyon csekély volt a tojás-kivitel, mert a tojások jó hírét a lelkiismeretlen eladók tönkre tették. Ekkor megalakították a tojás-kiviteli szövetkezetet, melyhez ma számos vidéki szövetkezet s körülbelül 22,000 tag tartozik, kik szigorú szabályoknak vannak alávetve. A termelők háromszor kötelesek hetenként a tojásokat beszállítani, melyek mindegyikére a bélyegzővel azon gazda nevét rányomják, ki az illető tojásokat szállította. Ha egy elromlik, így mindjárt tudják, ki szállította, kit ismétlés esetén 7 koronával büntetnek. Jó hire is van most a dán tojásoknak és előreláthatólag a szövetkezeti szervezet mellett a tojásaink sem fognak visszamaradni.

KÜLFÖLD.

Angol-bur béke. Mig Angolország fővárosában a királykoronázásra készülnek, azalatt lent Dél-Afrikában nap-nap után rakják le a fegyvert a bur komandók. Tisztességesen megy a fegyverletétel, nem úgy mint nálunk negyvenkilenczben Világosnál. Biztosították a békekötő burok maguknak mindazt, ami az elhanyagolt gazdaságok fölvirágzásához szükség. Olesó pénzt, amit az angol kormány ad, hogy a leégett tanyákat fölépítsék, marhaállományaitak rendbe hozzák, szóval: újra hozzáfogjanak függetlenségük elvesztése után a szántás-vetéshez. A fegyverletételek alkalmával az angol főtisztek bátor és buzdító beszéddel üdvözlik a hódolt, derék ellenfelet és baráti jobbot nyújtanak. Így remélhető, hogy a bur nemzet, ha nem is biztosította véres, hosszú harc után szabadságát teljesen, de némely jogait és anyagi jóllétét a békekötésnél megnyerte. Aztán, ha ismét jóllét áll be, ha megerősödik a harcban elvérzett nemzet, évtizedek után remélhetnek szabadságot. Csak kitarás legyen és ez a buroknál van is.

A fokföldi, tehát Angolország alá tartozó bur harcosok is lerakják a fegyvert, de felelősségre vonás őket sem éri, pedig angol alattvalók voltak, mert a derék burvezérek ezt békepontban kikötötték. Szóval: Dél-Afrikában a béke esendjének élvezhetésén működnek a három évig véres harcot folytatott ellenfelek.

Amerika. Amerikában óriás bányász-sztrájk van, pedig ugyszólván még hirt se hallottunk róla, 147 ezer kőszénbányász sztrájkol; s mivel a széntermelés csökkenése miatt sok iparvállalat csökkenteni volt kénytelen az üzemét: a sztrájk miatt még 83.000 ember vesztette kenyerét. Egyelőre csak a keménykőszén bányászai sztrájkolnak, ha azonban a puhaszén bányáiban is megszűntetik a munkát, a

■ A JENNER-PASTEUR-FÉLE OLTÓANYAGOT SZÁLLITJA: ■

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.

VÉDŐOLTÁSOK

LÉPFENE ELLEN.

Az anyag hónapokig eltartható.

Biztos védelmet nyújt.

Lovak, birkák és szarvasmarháknak.

Egy birka oltása 12 fillér.

Egy ló vagy szarvasmarha oltása 24 fillér.

SERTÉSEK OLTÁSA

ORBÁNCZ ELLEN

RAPID-SZÉRUM:

az orbánczos fertőzésnek kitétt sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.

Egy sertés szérumos oltása 30 fillér.

A teljes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként 12 fillér.

mi nem lehetetlen, akkor Amerika hatalmas ipari gépei egyszerre megállanak. A sztrájkolók pártján van a közvélemény, mert nem sokat követelnek; csak husz százalék béremelést, de felével is beérnék. Öt év óta nem változott a bérük s ez idő alatt a táplálék és ruházat ára 25 százalékkal növekedett. 380 munkaadó közül 23 teljesítette a munkások követelését; ezek független bányatulajdonosok, míg a többi 357 szénbánya a vasutaké, a melyek el vannak rá szánva, hogy nem engednek, mert azt hiszik, hogy ki tudják bójtólni a sztrájkolókat.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1902. július hó 1-én új előfizetést nyitunk a FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése június hó 30-án lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a június hó végéig előfizetett olvasóinknak a jövő hét folyamán külön levélben küldünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapja meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár :

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

•**Góbbóságok**• kaczagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legzélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek czimre.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Takács Zoltán pénzhamisító bandája. A budapesti ítélőtábla mult héten hirdette ki ítéletét Takács Zoltánnak és büntársainak pörében. A tábla Takács Zoltán büntetését hét évi fegyházról hét évi börtönre, Oravecz János és Csapó József büntetését hat évről ötre, Gallai Imrét pedig három évi fegyházra változtatta. Gruber István fotografus büntetését 8 havi, Halász Szabó Sándorét másfél évi, özvegy Korda Gergelynéét egy évi, Petyó Horvát Jánosét másfél évi s Kocsis Jánosét hat havi börtönre szállította le a tábla s jóváhagyta Vai Alajos, Bálint Imre, Kis Lajos és Kis Lajosné büntetését. H. Szabó Ferenczet és Imrét, Heteyi Károlynét, özvegy Csapó Józsefnét és Tót Mihályt fölmentette a tábla. A védők az enyhébb ítélet ellen is semmiségi panaszt jelentettek be.

A főváros közbiztossága. Rudnay Béla főkapitány beszámolt a főváros közigazgatási bizottsági ülésén a mult hónap közbiztossági állapotáról. E szerint májusban 1268 bűnügy nyomozását fejezte be a rendőrség. Az esetek közül 94 az ember élete ellen. 1091 a vagyona ellen irányult. Vétség volt 676, büntett 592. A fogház- és tolonczügy-osztály forgalma 2096 ember volt. Ezek közül 482 embert eltolonczoltak. 256 kényszerutlevelet kapott. 104 embert kitiltottak.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó végével lejárt és akiknek mult számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, sziveskedjenek az előfizetést megújítani, mert addig ezen a számon kívül már több számot nem küldhetünk.

A koronázás évfordulója. Vasárnap volt harminczöt esztendeje, hogy I. Ferencz Józsefet Magyarország királyává koronázták. Az emlékezetes évfordulót az idén is megünnepelte a főváros közönsége. Az állami, megyei és városi középületek lobogódiszt öltöttek. A koronázó Mátyás-templomban dél előtt tíz órakor ünnepi zenés nagymise volt, amelyet Nemes Antal dr. budavári apátplébános mondott, abban a misemondó ruhában, amelyet az 1867-iki koronázáskor a király és a királyné ajándékozott a templomnak. A királyi várpalota Szent István-kápolnájában szintén volt mise, amelyen jelen volt a királyi palota egész tisztikara. Az évforduló alkalmából az ország minden részében ünnepi istentiszteletet tartottak.

Kossuth századik születésnapja. Kossuth Lajos századik születésnapját tudvalevőleg az idén nagy fényvel és az ő nagy nevéhez méltó hazafias kegyelettel ünnepli meg a főváros polgársága. Az ünnepély előkészületeivel nagy bizottság foglalkozik, mely mindent elkövet, hogy az emlékünnepegy minél maradandóbb hatáshoz juttasson.

Egy szobrász emléke. Ferenczy István elfeledett jeles magyar szobrász hamvai a rimaszombati temetőben nyugszanak. A város polgársága most mozgalmat indított, hogy az uttörő magyar szobrász hamvai fölé díszes sírlemléket állítsanak, porait föléássák s érdemeihez méltó díszhelyen temessék el. A halott felásását nagy gonddal fogják végezni.

Pusztító felhőszakadás. Verbócz nyitramegyei nagyközség határában csütörtökön nagy felhőszakadás volt, mely óriási kárt okozott. Diómagyságu jég esett, sárba vert minden vetést s megkopasztotta a gyümölcsfákat. Ami még épen maradt a vetésből, elpusztította a felhőszakadás nyomában keletkezett sebes árvíz, amely malmokat, hidakat, házakat, egész erdőrészeket, embert, állatot magával sodort. Amelyik házzal nem birt, abban elöntötte a piszkos víz a lakásokat; egy ilyen ház bedőlt s maga alá temette lakóját, aki elpusztult. Az árvíz Verbóczról Szobotistra szakadt, amelyet hasonlóképpen tönkre tett. Szenicz városát is érte az ár, de szélesebb völgyében szertefolyt és elvesztette kártévő erejét.

Tűz a vidéken. Iza-Szaecsat máramarosmegyei községben e hó 7-én nagy tűz volt, amely 13 lakóházat, 29 melléképületet és 22 óriási kazal szénát pusztított el. Mentésről a nagy szárazságban és vízhiány miatt szó sem lehetett. Tüzoltóság nincs az oláh községben és a lakosság nem tudott mihez fogni. Egyetlen épület sem volt biztosítva. A vármegye hatósága a vármegyei szegényalaphoz azonnal 400 koronát utalványozott ki rögtön segítyezésre. A kár sok ezen koronára rug.

Megszökött gabonakereskedő. Ungvárról írják, hogy Moskovits Emil, aki husz év óta gabonával kereskedik, péntek óta eltűnt. Az hiszik, hogy megszökött. Allítólag 20,000 korona volt nála. A hatóság elrendelte körözését.

Százöt éves asszony halála. Rajta fehérmegyei községben ritka magas kort ért özvegy Barabás Jánosné, aki 1797-ben született, tehát három évszázadban élt. Az öreg asszony, mint napszámosné kereste kenyerét s egész élete végéig munkálkodott. Ereje csak az utóbbi időben kezdett hanyatlani, de azért dolgozott. Nagyobb betegség soha nem kirozta, Emlékező tehetsége mindvégig tiszta volt. A szomszédok el szoktak hozzá látogatni, mert szerették hallgatni meséit a régi időkől. Ismerősei még néhány esztendő t jósltak neki, de a minap reggel hiába várták munkába, nem jött. Bementek szobájába s halva találták az ágyán.

Sztrájkoló kőművesek. Nagyváradról vesszük a hírt, hogy a városháza építésénél dolgozó 250 munkás sztrájkol. A vállalkozóhoz bizottságot küldtek, de az követeléseiket nem teljesítette. A rendőrség készenlétben van esetleges zavargások megakadályozására. — Kolozsváron szintén a kőművesek legnagyobb része sztrájkol. Oka ennek az, hogy pár hét előtt sztrájkoltak, kiegészztek, de több mester nem

tartotta meg a szavát, amiért általános sztrájk tört ki. Délelőtt több százan a rendőrségre vonultak s ügyüket a főkapitányra bízták.

Az olasz király életveszélyben. Viktor Emánuel olasz király, tegnapelőtt komoly veszedelemben forgott. A király ugyanis automobilon kirándult a Szabin-hegyre és visszatértekor a Pon-Cescano közti meredek uton az automobil fékje valahogyan elromlott és a gépkocsi egyre növekedő sebességgel indult meg a lejtőn. Már-már majd hogy föl nem borult a gyorsan száguldó automobil, amikor a király, aki ebben a kritikus pillanatban sem vesztette el lélekjelenlétét, az utmenti ferenczrendiek kolostorának udvarára kormányozta az automobilt. Innen aztán gyalog indult utnak Róma felé, mignem újból fölszállhatott az időközben megreparált automobilra.

Ötven óráig zongorázó művész. Banezia tanár, a velencei zenedének igazgatója, 51 óra hosszat játszott egyfolytában a Golnoni-színházban anélkül, hogy egy perczet is pihent volna és ez idő alatt állandóan a legnehezebb darabokat játszotta. Az érdekes játék a közönség lelkes éljenzése közt ért véget. Az orvosok a zongora-művészt megvizsgálták s megállapították, hogy érverése 112, hőfoka 37,6 volt. Kezei vörösek és ujjai kissé dagadtak voltak, lábizmaikat pedig göres fogta el.

Elfogatási parancs egy községi jegyző ellen. Mint a Sátoralja-Ujhelyen megjelenő Zemplén című lapban olvassuk, Mátyák Miroszláv nagydobrai felfüggesztett körjegyző ellen — ki a folyamatban lévő fegyelmi vizsgálat elől ismeretlen helyre eltávozott s aki adó-illeték és árvapénzek elsikkasztásával van vádolva — a varannói járás főszolgabírája elfogatási parancsot adott ki, mely szerint a nevezett jegyző letartóztatandó és Varannóba szállítandó.

Segédpüspök a kassai egyházmegyében. Kassáról írják nekünk, hogy Bubics Zsigmond kassai püspök, hajlott korára való tekintetből maga mellé segédpüspök kirendelését kéri. A koadjutor személyére nézve még nem történt meg a döntés, de Kassán valószínűnek tartják, hogy az egyházmegye egyik fiatal mágnáspapja lesz a segédpüspök. Egyébként Bubics püspök mostanában jól érzi magát, de orvosai tanácsára tartózkodnia kell minden fárasztó munkától s ezért vált szükségessé a koadjutor kinevezése.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor' gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A gödöllői állami méhészeti gazdaság.

Szép intézménnyel szaporította *Darányi* Ignác földmivvelésügyi miniszter azok számát, amelyek a földmiveseket vannak hivatva tanítani. Gödöllőn negyven katasztrális holdon létesített egy mintaméhészetet, méhlegelőkkel, azonkívül egy méhészeti szakiskolával, ahol kétéves tanfolyamon nagyobb méhészeti gazdaságok önálló kezelésére alkalmas méhészmunkásokat képeznek ki szakszerűen. Azonkívül az intézetben lelkészek, néptanítók, kertészek, vinczellérek, erdő és mezőőrök, földmivessgazdák stb. részére évente májustól—októberig négy-négy hétig tartó időszakos tanfolyamok rendeztetnek.

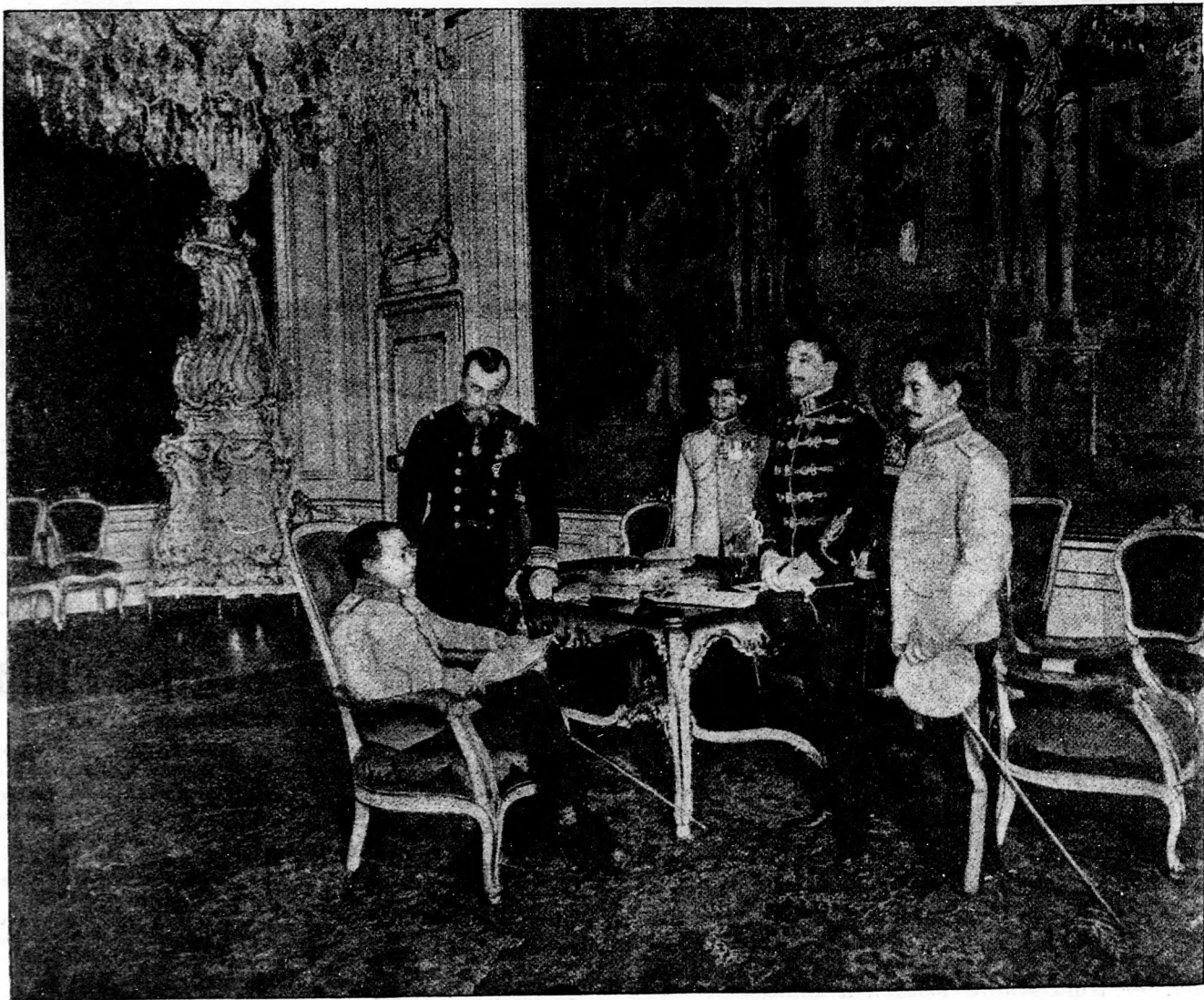
A méhészmunkásokat képző tanév szeptember hó 15-én kezdődik és megszakítás nélkül két évig tart. Az intézetbe egyelőre 6 olyan egyén vétetik

fel, akik 18-ik életévüket betöltötték, de 35. életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodvány a m. kir. földmivvelésügyi miniszterhez ezimezve, legkésőbb július hó végéig a következő okmányokkal felszerelve nyújtandó be:

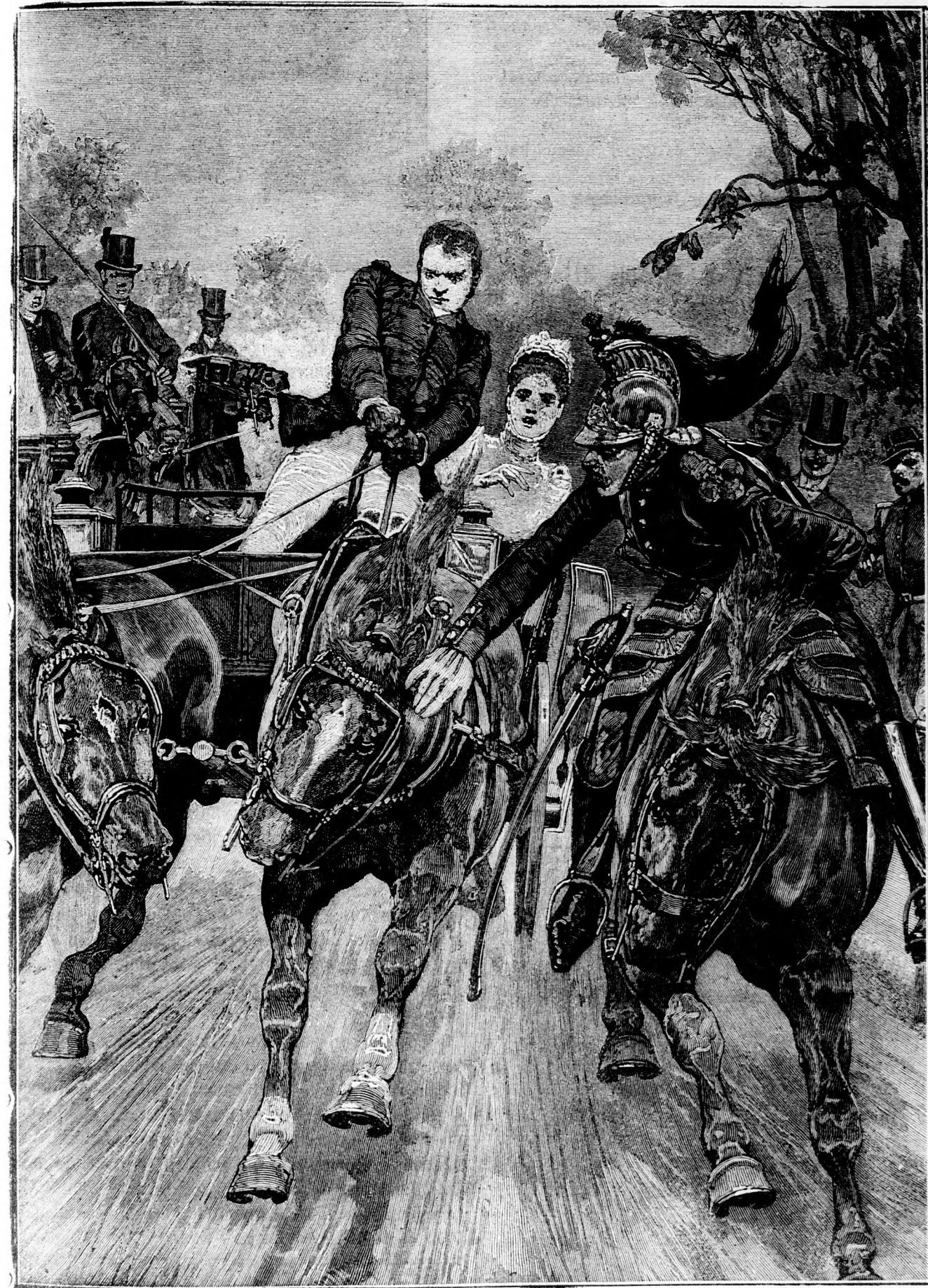
1. keresztlevél (születési bizonyítvány); 2. a teljes elemi népiskola elvégzéséről szóló bizonyítvány; 3. annak igazolása, hogy a folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő-, vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás, vagy egyéb alkalmazott, legalább egy évet gyakorlatilag töltött.

A gödöllői méhészeti gazdaság ezélja az okszerű méhészet gyakorlása és fejlesztése, a tenyésztés különböző irányainak minél nagyobb jövedelmet biztosító mivvelése; különféle kaptárrendszerek előnyeinek és hátrányainak feltüntetésével a hazai viszonyoknak legmegfelelőbb rendszer kiemelése és ennek terjesztése.

A méhlegelők létesítése, javítása és fentartása módjának bemutatása, jól mézélő növények meghono-

A sziámi trónörökös és kísérete.

Megvalult lovak.

sítása, magtermelés- és csemeteneveléssel való szaporításuk és tenyésztésük által a méhek állandóbb mézhordásának biztosítása, tehát a méhészkedés jövődelmezőségének fokozása.

A méhtermékek helyes kezelés, csomagolása, értékesítése és jobb árak elérése végett háztartási és ipari feldolgozása.

Az új méhészeti eszközök és gépek használhatóságának kipróbálása stb.

A méhészeti szakoktatás felkarolása.

Az idei tenyészállat-kiállítás díjazott állatai.

»A *Független Ujság*« 23. számában megkezdtük a sort azon szép és díjakat nyert állatok bemutatásával, amelyek az idei tavaszi tenyészállat-kiállításon szerepeltek. Már képeink a sertéscsoport egy pár szép állatai után készült fényképek és pedig a hazai kondorsertések csoportjából, amelyek közt Kornstein testvérek, továbbá Rósa József nyerték a díjakat. A hazai kondorsertésekben hogy milyen kitűnő fajtával rendelkezünk, azt az évenként megújuló állatkiállításokon tapasztalhatjuk, hol évről-évre szebb és szebb példányok állíttatnak ki. Értékes anyag ez a sertés s tenyésztésével, nemesítésével foglalkozni minden gazdának kötelessége kell hogy legyen.

A zöld takarmányozásról.

A zöld takarmány etetésének megkezdésekor nem tanácsos mindjárt a száraz takarmányt megvonni az állatoktól, hanem arra kell törekednünk,

Rósa József díjjal kitüntetett kanja.

Kornstein testvérek I. kándijat nyert állatai.

hogy fokozatosan szoktassuk az állat gyomrát és beleit a zöld takarmányhoz, kezdetben csak a száraz takarmány adagjának $\frac{1}{8}$ részét pótoljuk zöld takarmánnyal s mikor már ezen mennyiséget 2—3 napig zavartalanul elfogyasztja, adjunk a takarmányhoz több zöld takarmányt pl. $\frac{1}{4}$ részt s így tovább folytatjuk míg végre a száraz takarmányadagot tisztán zöld takarmánnyal pótoljuk, illetve cseréljük föl; ezen átmeneti időnek legkevesebb 8—10 napra kell terjednie: ennyi idő szükséges arra, hogy az állatok a nekik nyújtott, megváltozott takarmányt minden káros következmény nélkül elfogyaszthassák, kihasználhassák.

Aki az előbbi sorokban jelzett átmeneti időt a takarmány megváltoztatásnál nem tartja be, illetve, aki azt figyelemre nem méltatja, az a legtöbbször megkárosodik, mert állatai az új takarmányt nem tudják kellően kihasználni s náluk gyomor- és bélbetegségek, emésztetlenségek fejlődnek ki s e közben tápláltságukban vissza esnek, sőt az igás állatok rövidebb, vagy hosszabb időre munkaképtelenek is lesznek, elgyengülnek.

A felmelegedett, megfűlledt zöld takarmány etetése szintén gyomor- és bélbetegségeket, ebből kifolyólag az állatok elgyengülését szokta eredményezni; ezen körülményre a gazdának a maga saját, jólfelfogott érdekében szintén nagy gondot kell fordítani.

A vizesen vagy harmatosan való etetése a zöld takarmánynak igen gyakran felfuvódást szokott előidézni, mely betegség következtében, ha idejében segélyben nem részesül, a beteg állat legtöbbször elpusztul; láthatjuk tehát, hogy a gazdának a zöld takarmány etetésével mi-mindenféle eshetőségekkel kell küzdenie, de az óvatos gazda az elmondottakat figyelemre méltatja s magát a károsodásoktól a legtöbb esetben megóvhatja.

Lapunk mai számában közölt »Sohr«-féle hirdetésre a t. olvasók szives figyelmét felhívjuk.

• MULATTATÓ •

Áldja meg az Isten!

*Áldja meg az Isten azt a kis fűszálat,
Mely hű ölen zsendül a magyar rónának,
Csillagos éjszaka hűs gyöngyharmatával,
Hajnatra meg az ég víg mosolygásával.*

*Áldja meg az Isten e föld minden rögjét,
A buzavetések puha tengerzöldjét,
Hogy amint kalászt bőségesen hajlja,
Kék buzavirág is gyönyörködjek rajta.*

*S hol melyn hallgatom a furulya hangját,
Csacsogó pataknak áldja meg a habját,
Szerelmes virágit amért félve-félti
S az idegen felhőt soha meg nem érti.*

*Áldja meg az Isten a harist szavár',
A fülemilét meg bánatos daláér',
Aki fészket óv, véd, apró népet szeret:
Áldja meg az Isten, áldja meg, áldja meg!*

Tarcsafalvi Albert.

Egy szemtanu a martiniquei katasztrófáról.

Szemtanu, a ki elejétől végig tanuja lett volna a francia szigeten végbement tűzhányó pusztításának, nem igen maradt meg. A ritkák és kivételesek egyike Ellery Scott, a Roraima angol hajó hadnagya, a ki most megkapó levélben számol be arról, a mit látott és végigszenvedett.

— Hasadóban volt a hajnal, — így kezdi levelét — a mikor május 8-án reggel Martinique szigetét jelezte az árboczkosárban fürkésző matróz. Körülbelül reggeli hat óra lehetett az idő, a mikor horgonyt vetettünk s kikötni készültünk a Bertin-térrel szemközt. A kikötői munkások, a kik hajónkra jöttek, elbeszéltek, hogy a Pelé-hegy szombat óta veszedelmesen háborog. Mindazonáltal munkába kezdtek habozás nélkül. Csodálatos tünemény történt ekkor, mintha valami nagy erővel rezgette volna meg a levegőt s úgy éreztem, hogy valami hatalmas kéz roppant erővel meglökött. Ugyanebben a pillanatban elkialtotta magát valaki előttem:

— Nagy Isten! Nézzen oda!

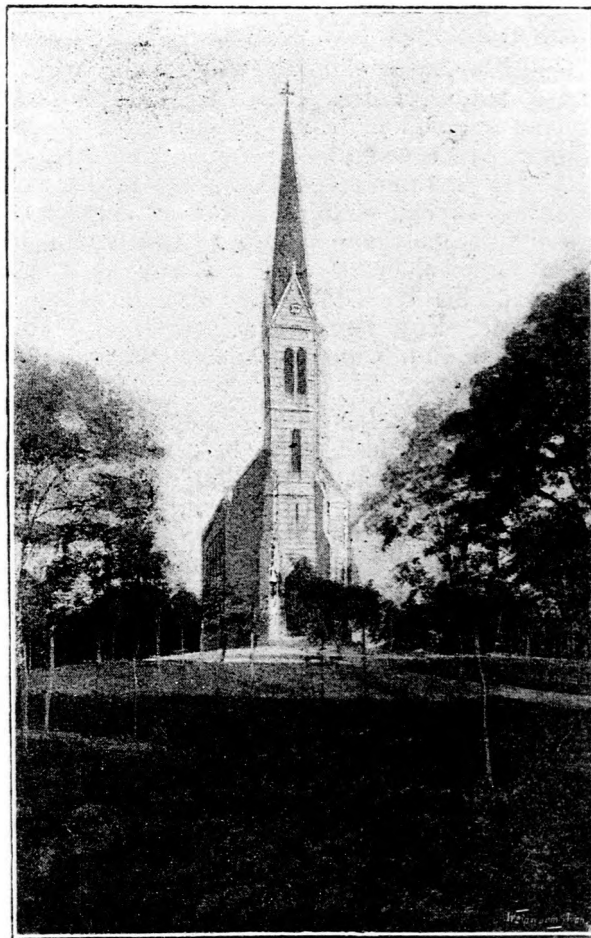
Már akkor mindenkinek szeme a Pelé-hegyen volt. Lehetetlen leírnom azt, a mit láttam. Első gondolatom az volt, hogy itt a világ vége. Azt hitte volna az ember, hogy a mi dinamit csak van a világon, mind légbe robbant a hegy alatt. Rettenetes lángoszlop emelkedett föl merően a levegőben, azután egyre szélesebbre vált, egyre nagyobb kerületű lett az oszlop s úgy tetszett, onnan az ég boltjáról egyenesen előtt bennünket. Másodkapitányunkkal a hajó orrára rohantam, hogy többet magunkkal megkísért

sük, hátha fel tudnók szedni a horgonyt. Rohanás közben hallottam kapitányunk parancsait s láttam, a mint Mac Fear, a gépész lesiet a fenékebe. Abban a pillanatban, mikor a hajó orrára értünk, már le is zudult ránk a borzasztó lavina. Valóságos kőlavina, forró sárnak és tüzesöppeknek görgetege szakadt hajónkra.

Ugyanakkor a kikötő egész vízmennyisége egyetlen oszloppá sűrűsödött s mint egy óriási, képzetet felülmuló hullám taposta el, merítette víz alá, zuzta össze a horgonyzó hajókat. Mikor az ár a Roraimáig jutott, abban a pillanatban lesöpört mindent a fedélzetről: árbocot, kéményt, kötélzetet, mindent. Közelemben egy szelelő-kéményt pillantottam meg; abba kapaszkodtam belé, de vesztémre, mert a hullám ereje beleszorította testemet a szelelő nyílásába. Két kikötői munkás szabadított ki belőle s vitt föl félíg ájultan a parancsnoki hidra. A tüzeső még egyre szakadt. Időnkint egy-egy megszenesedett matróz bukfenczezett le szivettépő ordítással a fedélzetre s odalent kiadta lelkét; nemsokára valósággal eltemetett a holttestek tömege. Feltápaszkodtam a hidon s a sebesültek segítségéhez láttam, a mikor megjelent Muggah kapitány. Füstölgő ruhájáról ismertem csak reá, mert teljesen összeégett arca megismerhetetlen volt.

— Indítsd el a hajót! — kiáltotta felém.

De lehetetlen lett volna engedelmeskedni a parancsszónak, mert miután a roppant hullám elszlott, a hajót úgy kilyukasztotta a tüzeső, akár a habszűrő kanalat. Nem is láttam többé a kapitányt. Ezenközben a tenger egyre rengeteg hullámokat

Az Istenhegyi templom.

vetett, a Pelé orma szakadatlanul ontotta rettenetes bögéssel a lávát s időnkint esodálatos lökésektől remegett meg az atmoszféra. Saint-Pierre felől volt legborzasztóbb a kép. A város eltűnt s helyén csak óriási szürke por-, láng- és füstfolyam kavargott. Köröskörül azok a hajók, a melyek el nem merültek, lánggal égtek s az egész kikötő színe uszó holttestekkel volt borítva.

Néhány órával utóbb, meg nem tudnám mondani mikor — tán délutáni három óra táján — a francia „Suchet” hajó vett föl bennünket; így menekültem meg tizenhatod magammal, de mindannyian halottak voltunk inkább, semmint élők.

Tudvalevő, hogy Ellery Scott megmenekült tizenhat társa közül kilencz még a tengeren halt meg.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

A „Független Ujság” eredeti regénye.

(22)

Szabadosnak, bár kedve volt a harczot fölvenni, mégis hajlott az öreg Inceze tanácsára, hogy ne legyen komoly ütközet, csak boszantsák, csipjék az angol csapatot. A domb mögött nemsokára erdőség következett. Oda rejtőzött el Szabados a magyar csapat többi részével. Inceze nem nézte végig ezt a játékot. Neki az ilyen nagyban folyó csatározás nem tetszett. Elindult Julcsával, vagyis igazában Pálma grófnővel az erdőbe vezető uton nyugat felé. A jó tanácsokat megadta úgy a dombon maradottaknak, mint az erdőszélén hosszában eloszlott kisebb csapatoknak.

Azt sugta a hetesvezetők fülébe, melyeket az erdőszélén állítottak fel:

— Fiuk, ha az ellenség idáig rohan, gyujtsátok fel ezt a magas, száraz füvet az erdő hosszában. A szél az angolok felé fuj. Aztán lássák, hogy mit csinálnak. Ti ne vegyüljetez kemény harcza.

A fiuk örömmel fogadták. Ez jó tanács volt az alkalomhoz képest. Keletről jöttek az angolok. Nyugoti szél fujt, mely éppen szembe fujt a támadókra.

Az angol előőrsök már a domb alatt jártak, mikor a tüzelés kezdődött. Az első lövés az előfutókat érte. Egy lefordult a lováról. A többi lőtt egyet és visszairamodott, de későre. Az erdő széléről oldallövést kaptak.

Rövid időre teljes erővel támadtak a különálló dombnak. Sortüzelést kezdtek, majd megkerülni akarták az ellenséggel megszállott dombot. Ez már nem volt könnyű dolog, mert az erdőszélén elosztott magyar fiuk sortüze fogadta.

Ilyen hadállás után nem maradt más mód, mint a segítségkérés. Az angol előcsapat segítséget kért, ami elég korán érkezett, mert a magyarok nem mozdultak ki jól fedett állásukból, csupán a visszavonulás biztosítására szétküldöttek hét embert az erdőben, nehogy bekerítés legyen a csapatából.

Az angolok segélyesapata ágyut is hozott. No, ezzel nem állottak ki a vörös zászló emberei. Még egy távoli fegyver-golyóváltással üdvözölték az angol felderítő lovasságot, aztán továbbállottak. Lejötték a domb mögé. Felültek lovaikra és elnyargaltak az erdőbe vezető uton.

Az elhagyott dombot nyomban megszállották az angolok. Bizonyosan esodálokztak, hogy miért hagyták el a jó állást, de nem tudta az ellenség,

hogy mily csekély számu magyar volt a harcban. Az erdő ellen rendszeres támadást akart kezdeni az angol gyalogság, mely segélyére jött az előcsapatnak.

Hanem a magyarok az első lövés után teljesítették az öreg Inceze Mihály tanácsait és visszavonultak. Felgyujtották a száraz avart, mely lobogva égett és a szél által gyorsan terjedt az angol támadók felé.

Mikor azt a kitünő fogást látta Szabados, hirtelen kétoldalt kétfelé nyargaltatta csapatjait az erdő szélén a füst védelme alatt és oldalról is támadta az angolokat. Így került kelepezebe az angol gyalogság. Futni nem bírt oly gyorsan, mint az oldalokon előre jött magyar lovas. Lőni sem tudott egyebet füstnél, ami veszélyes tüzet hozott magával.

A zavar általános lett az angoloknál. A nagy füsttől a lovak prüszköltek. A villámként rohanó magyar lovasok oldaltámadása oly felfordulást csinált, hogy az angol csapatok fejüket vesztve futásnak eredtek.

Középen a különálló dombig égott a föld. Oldalt a fegyverek ropogtak kétfelől. De vigyázni kellett ám a magyar fiuknak, hogy ne kerüljenek az égő avar elé. A megfutott angolokat nem üldözhetette Szabados. A vörös zászló első dicsősége elég szép volt. Ötszörös ellenséget kergettek meg. Az ellenség többet vesztett sebesültekben száznál. Halottai száma kilencz. A magyar csapatnak újra egy halottja, de nyolcz sebesültje vala.

Mikor a nagy leperzselt harcztéren keresztül-kasul nyargalásztak, megtalálták az ellenség ágyuját, melyet ott hagyott a zavaros menekülés közben. Az angolok földhányással vették körül hamarjában az ágyut és lövőkészletét. Megakarták menteni, de a magyarok kezébe került.

Távolról úgy nézett ki az a hely, hol az ágyu körülszanczolja volt, mint egy kis sziget. Körülötte feketére pörzsölődött a föld, a kis sziget állott az ágyuval és lövőkészletével.

Lett öröm a magyarok között. Egy ágyut kaptak, teljes felszereléssel, lövőkészlettel. Ennek nagyon megörvend az öreg Inceze, a ki előre ment.

A felgyujtott haraszt tova terjedt és égett, míg a nagy messziségben utját nem állották hevenyészett földszanczokkal. Az angolok nagy kudarcot vallottak, de azt nem tudták, hogy az ellenség magyar volt és nem bur.

Most már az volt a fő gondja Szabadosnak, hogy eltűnjön a láthatárról. Embereit megszemlélte. Csoportjaikat megdicsérte. Minden egyes harczosával kezett szoritott. A halottat ott nyomban eltemették a dombtetőn. A sebesülteket lovon vitték tovább, a kopasz hegy alá.

Tudta Szabados, hogy az angol nem szivesen szenved a vereséget. Eljön még egyszer, hogy nagyobb erővel támadjon, tehát első feladata volt, hogy eltűnjön a támadás elől. A felgyujtott avar egynapi szabad utat engedett neki.

Ez éppen elég volt, mert kevesebbel is megelégedett volna. Jól ettek és ittak, aztán elindultak a lakoma után, vigan, miként a győztesek. Hej, gondolta Szabados Dénes, ha most csak az a század volna még a kezemen, amelynek kapitánya voltam otthon, hiszen adnék én az angolnak. Hanem itt az a baj, hogy szűk az ember, drága a harczos.

Egy gazdag társzekeret is vittek magokkal az angol zsákmányból. Most volt ágyu is, társzeker is. A bur vezetők igen bölcsen tanácsolták, hogy mentül

távolabb kell most futni az angol harezvonaltól. Igaz, hogy a burok erről a támadásokról, esatákról nem vesznek most tudomást, de érezik és az annál jobb. Az angol haderő megoszlik, anélkül, hogy erre ok volna. A burok biztosabban ostromolhassák Lady-smittet.

A kopasz hegy alatt csakugyan összegyűlt a kis magyar csapat. Első dolog volt, hogy az öreg Ineze mindent megtudjon. Ő vala a fej a hunczfutásban. Nem akart vezér lenni, csak az alkalmat nem engedte, hogy elszalaszszák, ahol lehetett.

Tanácsaiból a dinamitelhullatásra nem volt szükség, de a száraz haraszt felgyújtása annál inkább bevált. Most azt tanácsolta az öreg, hogy futni kell. De nem az ellenség elől, hanem a vidékről.

— Merrefelé? — kérdezte az öreg Inezétől Szabados Dénes.

— Ha én a térképet látnám, megmondanám.

— Ez nem baj, öreg! majd lerajzolom! — vigasztalta Szabados és elkezdett az öregnek szóval, kézzel és írónnal magyarázni.

Igy hamar megértette az öreg.

Ha keletre mennek, bő zsákmány, kevés angol. Ha nyugatra mennek, semmi zsákmány és harcizkilátás minden nap, mert Buller északra vonul, hogy átkelhesse a Tugelán.

— No, oda nem megyünk! — szolt az öreg.

— Miért nem? — kérdezte Szabados.

— Mert ott éhezhetünk, de angol sem verhetünk. Ott a főserég, a főerő. Mi kevesen vagyunk. Még a cigány is kitalálná, hogy merre menjünk.

— Merre?

— Hát keletre! Ott kevés az angol, sok a zsákmány!

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Viznélkül is megél. Magyarázta a tanító, hogy mily nagyon szükséges a víz az életfentartáshoz.

— Biz ugy gyermekeim! Ha víz nem volna, meg nem élhetnénk semmikép!

— Oh dehogy nem, — böffent bele egy fiu — édes apám se iszik s azt mondta, hogy soha se is fog inni vizet, megél ő a nélkül is gyöngyön.

Tanítói fogás. — *Tanító:* Sajnálom, de meg kell mondanom, hogy kedves fiának igen rossz feje van.

— *Apá:* Lám lám, mikor én gyerek voltam, a tanító ugyanezt mondta az apámnak: ismerjük már ezt a fogást.

Alapos ismeret. — *Tanár:* Hol állott Trója?

— *Diák:* Ida-hegy mellett.

— *T:* Helyes; de hol állott Ida-hegye?

— *D:* Az, Trója mellett.

— *T:* Tyhü! így soha se tudjuk meg! Mondd meg hát, mind a kettő: Ida hegye meg Trója, hol állottak?

— *D:* Azok — azok egymás mellett állottak.

Miért nem neveti ki. *T:* Tudod-e fiam, mit csinált Khám, midőn apja Noe lerészegedett?

— *Gy:* Igen; kinevette.

— *T:* Te is kinevetnéd apádat?

— *Gy:* Nem én, mert én már akkor régen alszom, mikor apám hazajön a korcsmából.

Bölcs természetbuvár. — *Nü Pinkász!* — kérdi a zsidó tanító — az állatvilágból mandjál nekem a foghijjasok osztályába tartozót.

— *Pinkász:* Az enyim groszmami.

A tápintézetben. *Igazg.* Te fiu azt mondod, hogy nem eheted meg az intézeti kenyeret?

— *Fiu:* Igenis igazgató ur?

— *Ig.* És miért nem?

— *F.* Mert a többiek ellopják tőlem.

Miért szűk a nadrág. — *Gyermek:* Mondd csak nagyapa, miért van a huszároknak olyan szűk nadrágjuk?

— *Nagyapa.* Mi nem jut eszedbe gyermekem. Hát biz azért van, mert az ország nagyon drágálja a posztót.

Képeinkhez.

Megvadult lovak. Hasztalan az erős kocsis, mitsem ér a jó gyeplő és kantár, mikor a paripa megvadul. Franciaországban történt, hogy a lovak megbokrosodtak a szép menyasszony kocsijában. A kocsis erősen tartotta, de a megvadult állatok szörnyen rohantak a könnyű kocsival. Végre a lovas rendőr vetett véget a kétségbeejtő helyzetnek. Paripájával mellé ugratott és vissza rántotta a megvadult lovak kantárszárát. Képünkön a derék rendőrt épen hősies munkájában mutatjuk be, mikor a kantár után nyul.

A sziámi trónörökös és kísérete. A tavaszon érdekes vendége volt a székesfővárosnak a sziámi trónörökös személyében, kiről akkor hosszabban irtunk. Most képben is bemutatjuk a trónörököst és kíséretét, mely kép budapesti ittléte alkalmából készült. Jelenleg Spanyolországban van a sziámi trónörökös, hol beleszeretett egy herezeznőbe és nem lehetetlen, hogy európai feleséget visz magának a félbarna afrikai leendő király. E házassága esetén persze a katolikus vallásra át kell térnie, ami szép hódítás lesz a keresztény világban.

Az Istenhegyi templom. A székesfővároshoz tartozó Svábhegyen egy karesu templom emelkedik; melynek képét bemutatjuk ez alkalommal. Sokáig nélkülözték a külvárosiak az istenházát, pedig az erkölcsösség és vallásosság leginkább itt szükséges, annak hirdetése, terjesztése itt kívánatos. Az Istenhegyi szép templom megfelel hivatásának és felépítése jótétemény volt az ott lakó több ezer ember lelki épülésére.

Képrejtvény.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni. A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. június hó 21.

A „Független Ujság“ 23. számában közölt talány megfejtése
„Panama botrány.“

Helyesen fejtették meg: Stokker Veronika, R. Burián Sarolta, Horog Klárka, Csókási Lajos, Fekete János, Szuh József, ifj. Horváth Péter, «Cs. tárnoki gazdakör.»

A sorshuzásnál Fekete János (Bobok) neve jött ki elsőnek, kinek a kifizött jutalomdíj gyanánt Gárdonyi Géza «Egri csillagok» című kötetét küldöttük meg.

Kacsándi László urnak. A százforintos bankó még előre láthatólag forgalomba marad néhány évig. — **Csóka Ferencz** urnak. A saját magtárja kulcsát mindenki arra bizza, akire akarja. Ha a gazdatiszt eljárása által sértve érzi magát, ennek pusztán pro fora interno lehet jelentőséget tulajdonítani, azonban ez korántsem képez oly törvényes okot, amely a gazdatisztet a szolgálat elhagyására jogosítaná. — **Petri János** urnak. A szomszédnak nincs joga Önt megakadályozni abban, hogy a saját területére gleditschiát ültessen és Ön nem tartozik semmiféle távolságot betartani, mert erre törvényes szabály nincs. Ha a sarjhajtások miatt a szomszédnak jogában állana a határ kiültetését megtiltani, akkor pl. akáccsal egyáltalán nem lehetne a határokat kiültetni, mert annak gyökshajtásai tudvalevőleg még 30 méter távolban is gyakran találhatók. Pert indítani minden ok nélkül is lehet, de Önnek nincs komoly oka, hogy az ilyen perrel való fenyegetéstől visszariadjon. — **Vermes Péter** urnak. Gazdaságban alkalmazott kovács és kerékgyártó iparigazolvány váltására csakis akkor kötelezhető, ha a szolgálatadójuk által rájuk bízott munkán kívül *mások részére vállalt munka végzésével is iparszerűen foglalkoznak*, amely eset aligha fordul valahol elő. — **Bodnár Imre** urnak. Ügyvédünk ezeket felelte: Nincs kényesebb dolog, mint peres ügyekben tanácsot adni, még akkor is, ha az ügyet az ember apróra ismeri. Annál kevésbé tanácsolhatunk Önnek valamit jó lélekkel peres ügyében, amelyről csak annyit tudunk, hogy Ön egy pert elveszített és hogy ebből kifolyólag ellenfele ellen hamis eskü miatt panaszt tett. Mi nem tudhatjuk még azt sem, hogy mi hátráltatja a törvényt, hogy az ön panaszát elintézzék. Így tehát arra kérjük, hogy tőlünk ügyéhez való hozzászólás t ne kívánjon, mert abból Önnek haszna úgy sem lehetne. **Talánmegfejtőknek.** Igaz, hogy többen szólaltak fel a képta-

lánnyok nehéz volta miatt, de azért talány a talány, hogy kitalálják. Utóvégre lapunkat felnőtteknek és nem gyermekek részére szerkesztjük s éppen ezért néha a nehezebb fejtörő is jó, legalább tanulnak belőle, akik még ezt nem értik.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1902. június 14-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18°90—19°10 K. *Rozs* 14°20 K-tól 14°40 K-ig. *Árpa* 11°20 K-tól 12°20 K-ig, jobb minőségű 14°00 K-tól 17°50 K-ig. *Zab* 14°80 K. *Tengeri* 10°20 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 00	27 20	26 60	26 00	25 60	25 20	24 30	22 60	11 40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 11—12 00 K, *lencse* 12—13 00 K, *orsós héjas* 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. **baltaczim** 26 00—28 50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 540—740 fillér, muhar 680—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, alomszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 36—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 106—118 fillér, 260—280 kg.-mos 100—106 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 108—112 fillér, szerb 96—108 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyzettek: **Hizott magyar ökör** jobb minőségű 62—68—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—64 00, magyar tehén középminőségű 54—58 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbiai bivaly 36—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borjú 60—83 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 40—2 80 K, csirke 1 10—1 80 K, kappan hizott 3 00 K.—7 20 K. *Rucza* 2 40—3 20 K. *Lud sovány* 4—6 K. *Pulyka sovány* 4 40—4 60 K.

Tojás alföldi 56—57 K, erdélyi 54—55 K, ládánként. *Tea.* tojás 100 drb 4 10—4 50 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 1 80—2 10, *tejföl* 62—80 fillér literenként, *főzővaj* 1 20—1 40 K, *tehénturó* 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 4 00—12 00 1 q 3 00—7 00 *Petrezselyem* 100 kötés 1 40—12 00, 1 q 35—40—, *zeller* 100 drb 1 00—1 20, *karalábé* 6 00—6 60, *vöröshagyma* 100 kötés 00—drb 0 00 q 6 40—7 60, *foghagyma* 50—60—, *vörösrépa* 100 drb. 10—16 00, *fehérrépa*, *fejeskáposzta* 0 00—0 00—, *kelkáposzta* 100 drb 2 60—8 00, *vöröskáposzta* 0 00—0 00—, *fejessaláta* 4 00—5 00, *kötött saláta* 0 00—0 00, *burgonya rózsa* 1 q 10 40—16 60, *sárga* 10 40—16 80.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. Megrendelési cím: Sohr József, Somogy-Szill. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

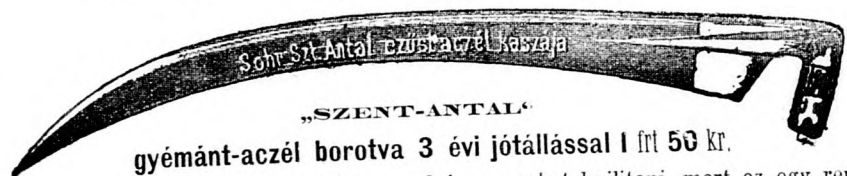
Megrendelési cím: Sohr József, Somogy-Szill.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal“ kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1 05 frt.	1 10 frt.	1 15 frt.	1 20 frt.	1 25 frt.	1 30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-aczél kalapálókészülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

gyémánt-aczél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

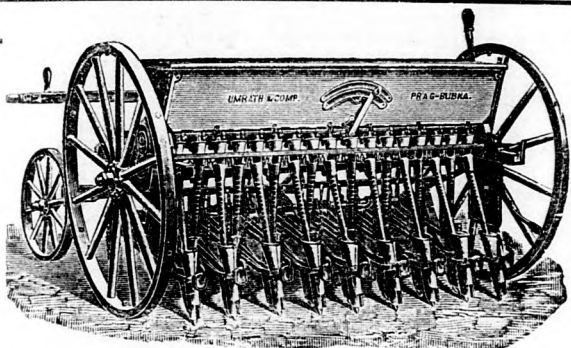
Budapest, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

'Millennium' legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil-eséplő-gép- és "Millennium" aratógép-gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a GRAND PRIX-t nyerték.

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék

MEGBIZHATÓ! árjegyzéket

CZÉLSZERŰ! kérni!

KÖNNYŰ JÁRATU!

Eké. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcseplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

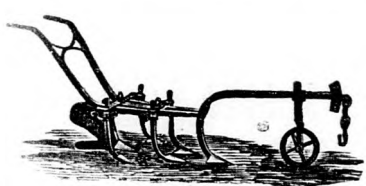
1901. évi forgalom 26000 mmázsa. Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. évi július hó 9-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fevilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

KÜHNE E.

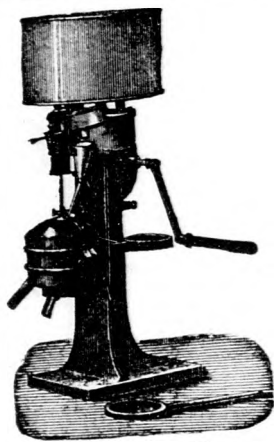
Alakult 1856-ban.

mezőgazdasági gépgyára **MOSONBAN.**

A tavaszi időnyre Schloer-féle MÜTRÁGYASZÓRÓGEPEK, répatermeléshez kétsoros chili-salétromszórók, LEGÚJABB SZERKEZETŰ KÉZI EGYSOROS és TÖBBSOROS KAPÁLÓ-ESZKÖZÖK, ezukorrépa, kukorica, burgonya stb. megmunkálására. AMERIKAI KÉZI-KAPÁLÓ (kor. 16:50), OSBORNE-féle „COLUMBIA”-cultivator, HOLLINGSWORTH „HEURÉKA” és „KEDVENCZ” szénagereblyék. OSBORNE-féle HIRNEVES COLUMBIA FŰKASZÁLÓ ÉS ARATÓGEPEK. JÁRGÁNYOS CSÉPLŐKÉSZLETEK minden nagyságban. Elkészett vetések eszközlésére: MERITŐKORONGOS és TOLÓKEREKES SZÓRVAVETŐGEPEK. EKÉK, BORONÁK, HENGEREK, HUNGÁRIA- és MOSONI-DRILL sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 57/a'

„SIEGENA“
név alatt kerül ezentúl for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

tej- főlözőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

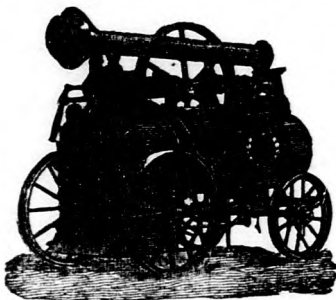
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén az
ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők köz-
vetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
séggel szolgál.

Kurcz Lipót és Társa

photocznikografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiallag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta
káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót
szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minő-
ségben szállít a

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.